

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 24.7.2014
Sayı: 1518

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçeleri ektedir.

Gereği bilgilerine sunulur.

~~İzzet Çetin~~
Ankara Mv.

Süleyman Çelebi
İstanbul Mv.

M. Akif HAMZAÇEBİ

İstanbul Milletvekili

~~Engin Altay~~
Sivas Mv.

Mehmet Ali Susam
İzmir M.V.

M. Akif HAMZAÇEBİ
İstanbul Mv.

Hamik Karutza

Balıkesir Mv.

Oktaç İks. Aylin Nazlıko
Ank Mv.

~~Haydar Akar~~
Kocaeli Mv.

Özge ÖZTÜRK
Mankon

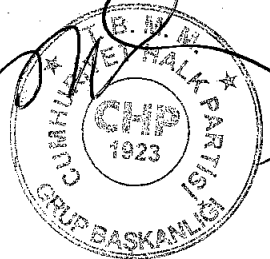
~~Mehmet Hilal Koplon~~
Kocaeli Mv.

İlhan Demiroğ
Bursa Mv.

~~Ali' SARIBIŞ~~
Çarşamba Mv.

Gürkan XGK
Antalya Mv.

Mahmut Tanal
TST Mv.

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler - Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	13	Ağustos	2014	E. No: 2/2336
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
AA	AA	AA	AA	AA
TBMM BAŞKANI	AA			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
24 Temmuz 2014
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİN HİZM. BAŞKANLIĞI
24 Temmuz 2014
NO: 327023

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

GENEL GEREKÇE

13 Mayıs 2014'te Manisa'nın Soma ilçesindeki Eynez Maden Ocağı'nda gerçekleşen ve en az 301 yurttaşımızın ölümü ile sonuçlanan Soma Faciası, tüm dikkatleri bir kez daha ölümlü iş kazalarına çevirmiştir.

Ölümlü iş kazaları sayısında Türkiye OECD ülkeleri arasında ikinci, Avrupa ülkeleri arasında ise birinci sırada yer almaktadır.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verileri, son 10 yılda tüm ülkelerde iş kazalarının sayısı azalırken, Türkiye'de artmaya devam ettiğini ortaya koymaktadır. Maden kazalarında adı sık duyulan Dünyanın en büyük maden üreticisi Çin, aldığı önlemlerle 1 milyon ton başına düşen ölüm oranını 2008'de 1.27'ye, ABD 0.2'ye kadar düşürürken, Türkiye'de bu oran 7.22'ye çıkmış bulunmaktadır.

İş kazaları yoğun olarak maden, metal, makine, mobilya, tekstil, nakliyat ve inşaat sektörlerinde yaşanmakta; ölüm oranlarında ise maden, inşaat, nakliyat, metal, mobilya sektörü gibi bir sıralama karşımıza çıkmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu istatistiklerine göre, 2009 yılında 64.316 iş kazasında 1171 insanımız hayatını kaybederken, 2010 yılında 62.903 iş kazasında 1454 insanımız, 2011 yılında 69.227 iş kazasında 1710 insanımız, 2012 yılında ise 74.871 iş kazasında 745 insanımız yaşamını yitirmiştir.

20.6.2012 tarihli ve 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu 2012 yılında yürürlüğe girmiş olmasına rağmen, "İş Cinayetleri Almancağı 2013"e göre 2013 yılında iş kazalarında en az 1235 kişi hayatını kaybetmiş bulunmaktadır.

Madenlerde meydana gelen kaza/facialara ilişkin bir tablo aşağıdadır.

1983 SONRASI MADEN KAZALARI

YER	TARİH	NEDENİ	ÖLÜ SAYISI
TTK/Armutçuk/kömür	07 Mart 1983	Grizu patlaması	103
TTK/Kozlu/kömür	10 Nisan 1983	Grizu patlaması	10
Yeni çeltek/Amasya/kömür	14 Temmuz 1983	Grizu patlaması	5
TTK/Kozlu/kömür	31 Ocak 1987	Göçük	8
TTK/Amasra/kömür	31 Ocak 1990	Grizu patlaması	5
Y. ÇELTEK/Amasya/kömür	07 Şubat 1990	Grizu patlaması	68
TTK/Kozlu/kömür	03 Mart 1992	Grizu patlaması	263
Yozgat/Sorgun/kömür	26 Mart 1995	Grizu patlaması	37
Erzurum/Aşkale/kömür	08 Ağustos 2003	Grizu patlaması	8
Karaman/Ermenek/kömür	22 Kasım 2003	Grizu patlaması	10
Çorum/Bayat/kömür	09 Ağustos 2004	Grizu patlaması	3
Kastamonu/ Küre/metal	08 Eylül 2004	Yangın	19
Kütahya/Gediz/kömür	21 Nisan 2005	Grizu patlaması	18
Balıkesir/Dursunbey/kömür	02 Haziran 2006	Grizu patlaması	17
Bursa/M.kemalpaşa/kömür	10 Aralık 2009	Grizu patlaması	19
Balıkesir/Dursunbey/kömür	23 Şubat 2010	Grizu patlaması	13
TTK/Karadon/kömür	17 Mayıs 2010	Grizu patlaması	30
Edirne/Keşan/kömür	07 Temmuz 2010	Yangın	3
TTK/Zonguldak/Kozlu/kömür	08 Ocak 2013	Grizu patlaması	8
TTK/Manisa/Soma/kömür	13 Mayıs 2014	Grizu patlaması	301
TOPLAM	20		948

Tablo incelendiğinde;

- 1983-2014 Mayıs dönemindeki 31 yılda aynı anda 3'ten fazla emekçinin öldüğü 20 adet maden kazasının meydana geldiği;
- Bu kazalarda toplam 948 emekçinin yaşamını yitirdiği;

- Kazalardan biri metal madeninde bant yangınından kaynaklanırken, diğer 19 adedinin kömür madeninde, 18'inin metan temelli grizu patlamasından birinin ise göçükten kaynaklandığı;
- Kazalarda yaşamını kaybeden 948 emekçiden 929'unun kömür madenlerinde yaşamını kaybettiği;
- Kömür madenlerinde kazaya yol açan metan gazına özel bir önem verilmesi gerektiği;
- Aynı işyerinde (Zonguldak/Kozlu) 30 yıl içinde 4 defa iş kazası meydana gelmesi ve bunun 3'ünün metan gazı kaynaklı grizu patlamasına bağlı iş kazası olmasının iş güvenliği ve işçi sağlığı önlemlerinin önemsenmediğinin en önemli somut göstergesi olduğu;
- Soma faciasının son 31 yılın en büyük maden kazası olduğu;

gerçekleri ortaya çıkmaktadır.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, yaşamlarını Soma Faciasında kaybedenler için *"Bu madencilikğin fitratında var."* diyedursun, iş kazalarının temelinde, daha çok kazanç hırsının en temel insan hakkı olan "yaşam hakkı"nın önüne geçerek iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin bir maliyet unsuru olarak değerlendirilmesi, denetimlerin öngörüldüğü şekilde yapılmayıp yetersiz kalması ve yaptırım eksikliği yatmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet Görmez, kendi suç ve sorumluluklarına ilahi kudret üzerinden mazeret üretenlere karşı, günümüzde az rastlanan büyük bir yurttaşlık örneği sergileyerek erdem ve bilgelikle, *"Soma, modern uygarlık dünyasında dünyayla kurduğumuz ilişkinin, fakir ve mazlum bir grup insanın kaderini, nasıl ölümcül hale getirdiğini gözler önüne sermektedir. Yerin kilometrelerce altında ekmek parası için türlü eza, cefa ve meşakkatle çalışan kardeşlerimizin fedakârlığı her türlü takdirin üstünde olmakla birlikte, ölüm riskiyle güvensiz ortamda çalışmaya mahkûm edilişleri, bugünün dünyasında büyük bir trajedidir. Bir tarafta konforun alabildiğine sonsuz bir şekilde icra edildiği bir yaşam tarzı, diğer tarafta adeta çağdaş köle statüsünde yerin metrelerce altında kömür isı ve gaz kokusuyla ölüme mahkûm edilmiş, kazma ve kürek mahkûmları... Böyle bir dünyada haktan, adaletten, emekten, emek hakkından ve merhametten bahsetmek çok zordur. Yardım beklemesine rağmen kurtarılma önceliğini eşi hamile olan arkadaşına veren, kardeşlik ahlâkını, kardeşlik hukukunu böyle bir anda bile ihlal etmeyenlere hak*

ihlalleri yapanların ve zulmedenlerin aynı dinin mensupları olduklarını nasıl söyleyebiliriz? Zalimler zulümleriyle, mazlumlara ahlalarıyla anılırlar.” demiş ve herkesi gereğini yapmaya davet etmiştir.

Gereklilik kapsamına gireceklerin başında kamu kesiminde taşeron sisteminin kaldırılması gelmektedir.

CHP'nin kamu kesiminde taşeron sisteminin kaldırılmasına ilişkin verdiği çok sayıdaki yasa teklifini komisyonlarda boğan Siyasi İktidar, Soma Faciasına maruz kalanlar için bazı ufak tefek iyileştirmeleri ileri sürerek taşeron sistemini kamu kesimine her yönüyle yerleştirmek amacıyla Soma Faciasını fırsata çevirmiştir. Anayasa'sında “sosyal hukuk devleti” ilkesine yer veren ve bu ilkeye değiştirilmezlik atfeden bir Cumhuriyette bunun kabul edilmesi mümkün değildir.

Çağımızın modern üretim ve güvenlik teknolojileri bağlamında Türkiye'deki iş kazaları, Batı'nın artık geride bıraktığı vahşi kapitalist döneme özgü bir anlayışla iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinden fedakarlık etmek suretiyle üretim maliyetlerini düşürme gibi bir anlayıştan kaynaklandığından ölümler büyük bir oranda iş kazası değil, adeta iş cinayetleridir.

Çalışmayı, üretmeyi, alın terini, vahşi kapitalizmin çalışanları ölüme götüren karanlık bir yolu olmaktan çıkarmak ve sosyal devlet ilkesinin gerektirdiği adil, eşitlikçi ve hakkaniyetli bir dünyada güven içinde insanca yaşamayı sağlamanın bileşeni haline getirmek zorundayız.

Bu amaçla Teklifimizle

- Kamu kesiminde taşeron sistemine son verilmesi ve taşeron firmalarda çalışanlar ile kamu kesiminde geçici işçi pozisyonunda çalışanların çalıştıkları kurumların sürekli işçi ve memur kadrolarına atanmalarının sağlanması;
- Kapalı maden ocaklarında, çalışanların en az otuz gün geçirebilecekleri yaşam odaları kurulması;
- Açık maden ocaklarında çalışan işçilere asgari ücretin en az iki katı, kapalı maden ocaklarında çalışan işçilere ise asgari ücretin en az ikibuçuk katı tutarında ücret ödenmesi;

- Yeraltı işlerinde çalışanların çalışma süresinin, yolda geçecek süreler dahil haftada 36 ve günde 6 saate düşürülerek fazla çalışmanın yasaklanması;
- Yeraltı işlerinde zorunlu nedenlerle yapılacak fazla çalışmalar için fazla çalışma ücretinin, normal çalışma ücretinin en az %100 artırılması suretiyle ödenmesi,
- İş kazası ve meslek hastalığından dolayı sürekli iş göremezlik geliri bağlanan sigortalıya iş göremezlik gelirin, aylık kazancının %70'inden %90'ına, sürekli iş göremez sigortalı bir başkasının yardımına muhtaç ise aylık kazancının %100'ünden %120'sine çıkarılması;
- İş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölenler ile iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerin, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı ise hak sahiplerine bağlanan gelirin, sigortalının aylık kazancının %70'i oranından %90'ı oranına; ölümü iş kazası veya meslek hastalığından başka nedenlere bağlı ise sigortalının aylık kazancının %70'i oranından %80'i oranına çıkarılması;
- 5510 sayılı Kanunun (4-1/a) maddesine göre işçi ve (4-1/c) maddesine göre kamu görevlisi olanlardan iş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölenlerin mirasçıları ile meslekte kazanma gücünü kaybedenlere en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) 10 katı (7.134.- TL) ila 100 katı (73.148.- TL) arasında tazminat ödenmesi ve ödenen tazminatın yarısının Hazine'den, diğer yarısının ise işverenden karşılanması;
- Yaşamını iş kazasında kaybedenlerin mirasçılarına bedelsiz sosyal konut verilmesi;
- İş kazası ve meslek hastalığı sonucu ölenlerin eşi veya çocuklarından birinin, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birinin Devlet memurluğuna sınavsız alınması;

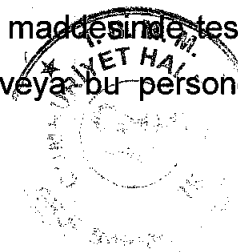
Madde Gerekçeleri

Madde 1- Anayasa'nın 128. maddesinin birinci fıkrasında, devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği kuralına yer verilmiş; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu da bu Anayasal kural çerçevesinde düzenlenmiştir.

Nitekim 657 sayılı Kanunun "İstihdam şekilleri" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında, Anayasal kuralın uzantısı olarak, *"Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür."* denilmiştir.

Ancak, 1980'lerle başlayan ekonominin kuralsızlaştırılması ve kamu hizmetlerinin piyasalaştırılması sürecine, kamu hizmeti üretme süreçlerinin de eklenmesiyle, kamu hizmetlerine ilişkin Anayasal kurallar çiğnenmeye başlanmıştır. Bu bağlamda, 657 sayılı Kanunun "Tesis edilen sınıflar" başlıklı 36 nci maddesinin "VIII Yardımcı Hizmetler Sınıfı" bölümüne 28.3.1988 tarihli ve 318 sayılı KHK'nin 1. maddesiyle, *"Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerden hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının temizlenmesi, tesisatın bakım ve işletilmesi ve benzeri nitelikteki hizmetlerin üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi mümkündür."* hükmü; "III- Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri" bölümüne ise 10.7.2003 tarihli ve 4924 tarihli Kanunun 11. maddesiyle, *"Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir."* hükmü eklenerek, kamu hizmeti üretim sürecindeki piyasalaştırma, temizlik hizmetlerinden başlamış, devamında ise hastane hizmetlerinin taşeronlaştırılmasına uzanmıştır. Devamında yapılan düzenlemelerle Yardımcı Hizmetler sınıfının görev alanına giren tüm hizmetler taşeronlara açılmanın yanında taşeronlaştırma belediyelerin zabıta hizmetlerinden itfaiye hizmetlerine kadar uzanmıştır.

657 sayılı Kanunun "Dört istihdam şekli dışında personel çalıştırılmıyacağı" başlıklı 5. maddesine eklenen ikinci fıkrayla, 657 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşlarda kamu hizmeti üretme süreçlerinin piyasalaştırılmasına ve taşeron sistemine son vermek amacıyla, 657 sayılı Kanunun 36. maddesinde tesis edilen hizmet sınıflarına dahil memurların görev alanına giren veya bu personel

tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerin, hizmet satın alınması yoluyla gördürülemeyeceği; yüklenici veya alt yükleniciler eliyle yürütülmesi amacıyla ihaleye çıkılamayacağı, bu amaçla sözleşme yapılamayacağı ve her ne surette olursa olsun ödemede bulunulamayacağı kural altına alınmakta; üçüncü fıkrayla, diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmektedir.

Madde 2- Madde ile 657 sayılı Kanunun 36. maddesinin "VIII Yardımcı Hizmetler Sınıfı" bölümüne 28.3.1988 tarihli ve 318 sayılı KHK'nin 1. maddesiyle eklenen, *"Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerden hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının temizlenmesi, tesisatın bakım ve işletilmesi ve benzeri nitelikteki hizmetlerin üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi mümkündür."* hükmü ile "III- Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri" bölümüne 10.7.2003 tarihli ve 4924 tarihli Kanunun 11. maddesiyle eklenen, *"Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir."* hükmünün yürürlükten kaldırılarak, kamu hizmetlerinin Anayasa'nın 128. maddesinin öngördüğü şekilde kamu görevlileri eliyle görülmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 3- İş kazası ve meslek hastalıkları sonucu yaşamın kaybedilmesi, bir Türkiye gerçeğidir ve maruz kalanlar da toplumun korunmaya muhtaç en yoksul kesimleridir. Ailenin geçimini sağlamaya çalışan kişinin ölümüyle geride kalanları çok daha zor şartlar beklemekte, muhtaç duruma düştüklerinden hayata tutunarak ayakta kalabilmeleri mutlak anlamda ekonomik ve sosyal yardımları gerektirmektedir.

Anayasanın 2. maddesinde sosyal devlet ilkesine yer verilmiştir. Sosyal devlet, insan haklarını en geniş ölçüde sağlayarak güvence altına alan, eylem ve işlemlerinde toplumsal gerekleri ve toplum yararını gözeten, kişi ve toplum yararı arasında denge kuran, toplumsal dayanışmayı en üst düzeyde gerçekleştiren, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak eşitliği ve sosyal adaleti sağlayan, çalışma hayatının gelişmesi için önlemler alarak çalışanları koruyan, sosyal güvenlik sorunlarını çözmeyi yüklenmiş ve milli gelirin sosyal sınıflar/katmanlar arasında adil

dağıtımını amaç edinmiş devlettir. Güçsüzleri güçlülere ezdirmemek ilkesi, herkesi ve öncelikli de toplumun korunmaya muhtaç yoksul kesimlerini sağlıklı, mutlu ve güven içinde yaşatmayı gerektirir.

4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden itibaren iş kazası ve meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin geride bıraktıklarının hayata tutunabilmelerine sosyal devlet olmanın gerektirdiği katkıyı sağlamak üzere, 657 sayılı Kanunun 50. maddesine eklenen üçüncü fıkra ile eş ve çocuklarından en azından biri, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden biri lehine pozitif ayrımcılık yapılması amaçlanmaktadır.

Bu amaçla madde ile iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin eş ve çocuklarından bir tanesinin, eş ve çocuğu olmayanların ise kardeşlerinden birinin 657 sayılı Kanunun 41 inci maddesindeki öğrenim şartı ile 48 inci maddesindeki genel ve özel şartları taşımaları kaydıyla sınav şartı aranmaksızın Devlet memurluğuna atanmaları öngörülmektedir.

Madde 4- 657 sayılı Kanuna eklenen geçici 42. madde ile 657 sayılı Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alınması suretiyle yürütülen işlerde (personel taşıma işleri hariç) çalışan taşeron firma işçilerinin çalıştıkları kamu idareleri ile kurum ve kuruluşlarının kadrolarına atanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Kadroya atanmada, maddenin yürürlüğe girdiği tarihin 90 gün öncesine kadar 2014 yılında en az 90 gün çalışmış olma şartı getirilmektedir. Şartı taşıyanların maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren çalıştırıldıkları kuruma başvurmaları halinde, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları ile eğitim durumları ve hizmet sözleşmelerindeki pozisyonları dikkate alınarak kurumların Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri ile Yardımcı Hizmetler Sınıfına, bunlardan belediye zabıtası, itfaiye eri ve bunların yardımcıları olarak çalışanlar ise Genel İdare Hizmetleri sınıfına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ve kadro şartı aranmaksızın atamaları yapılacaktır.

Ataması yapılanların 657 sayılı Kanuna tabi kurumlarda hizmet alımı suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınarak intibakları yapılacak ve atandıkları tarihten itibaren maaşları intibaklarının yapıldığı derece ve kademe üzerinden ödenecek, ataması yapılanların kadrolarına ilişkin bilgiler kurumlarınca 90 gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümüne kurumlar itibariyle eklenecektir.

Madde 5- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 43. madde ile 657 sayılı Kanuna tabi kamu idareleri ile kurum ve kuruluşlarında 2013 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay veya daha fazla süreyle çalışan ya da 2012 veya 2013 yıllarında aynı şartlarda çalışıp da askerlik, doğum veya sağlık kurulu raporuyla belgelendirilen sağlık sorunları nedeniyle iş sözleşmeleri askıda kalanlar dahil geçici işçilerden; şantiye, atölye, tesis, park, bahçe, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde işçiler eliyle gördürülmesi gereken işlerde fiilen çalışanların, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (D) fıkrası uyarınca sürekli işçi kadrolarına; kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşlarında fiilen genel idare esaslarına göre asli ve sürekli kamu hizmetlerinin yürütülmesinde çalışanların ise bu Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrası uyarınca memur kadrolarına atanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Sürekli işçi kadrolarına atanarlara mevcut ücretlerine 2014 yılı ve sonraki yıllarda toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışı uygulanacak ancak bu uygulama toplu iş sözleşmesi yapılmıca kadar devam edip, toplu iş sözleşmesi yapılmıca toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre mali ve sosyal hakları ödenecektir.

Memur kadrolarına atanacaklardan fiilen yönetim, icra, büro ve benzeri işleri yapanlar, Bu Kanunun 36 ncı maddesindeki Genel İdare Hizmetleri Sınıfına; fiilen yardımcı hizmetlere ilişkin görevleri yapanlar ise bünyesine göre bu ve benzeri mahiyette işleri yapanlar Yardımcı Hizmetler Sınıfına atanacak; ancak en az lise derecesinde mesleki okullardan mezun olanlar, teknisyen, tekniker, yüksek tekniker, mühendis vb. mesleki unvanlarıyla Teknik Hizmetler Sınıfına atanacaklardır.

Memur kadrolarına atanarlarn geçici işçi statüsünde geçirdikleri süreler değerlendirilerek intibakları yapılacak ve maaşları atandıkları tarihten itibaren

intibaklarının yapıldığı derece ve kademe üzerinden ödenip ve geçici işçi statüsünde geçirdikleri sürelerle ilişkin olarak fark ödemesi yapılmayacaktır.

Sürekli işçi veya memur kadrolarına atanacaklar için öncelikle ilgili idare, kurum ve kuruluşların mevcut boş işçi veya memur kadroları kullanılır. Sürekli işçi ve memur kadrolarının yetmemesi halinde 90 gün içinde ataması yapılan kadrolara ilişkin bilgiler işçiler için Maliye Bakanlığına, memurlar için ise Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek sürekli işçi vizesi ve memur kadrolarının ihdası sağlanacaktır.

Maddenin uygulanmasında ortaya çıkacak sorunları çözmek için ise işçiler açısından Maliye Bakanlığı, memurlar açısından Devlet Personel Başkanlığı yetkili olacaktır.

Madde 6- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 44. madde ile 657 sayılı Kanunun 50. maddesine eklenen üçüncü fıkranın 10/6/2003 tarihinden itibaren iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin eş ve çocuklarından biri, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden biri için de uygulanması öngörülmektedir.

Başlangıç olarak 10.6.2003 tarihinin esas alınmasının nedeni iş kazaları ve meslek hastalıklarında bu tarihten itibaren görülen artıştır. 4857 sayılı İş Kanunu 10.6.2003 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 9.12.2003 tarihli ve 25311 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği ile 4 Aralık 1973 tarih ve 7/7583 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü yürürlükten kaldırılmış; İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğini de Danıştay 10. Dairesi 16.05.2006 tarihli ve E.2004/1942, K.2006/3007 sayılı kararıyla iptal etmiştir. Dolayısıyla, 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden itibaren Türkiye’de işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda mevzuat boşluğu doğmuş ve bu durum iş kazaları ve meslek hastalıklarını tetikleyen bir işlev görmüştür.

Madde 7- 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin mülga 42. maddesinin yeniden düzenlenmesiyle, 657 sayılı Kanun

kapsamında yasaklanan taşeron sisteminin KİT'lerde de yasaklanması amaçlanmaktadır. Buna göre, kamu iktisadî teşebbüsleri, müessese ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç) ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların ana faaliyet alanına giren işlerinin, rödovans sözleşmesi, kiralama sözleşmesi, hizmet satın alınması ve benzeri yollarla yüklenici veya alt yükleniciler eliyle yürütülmesi yasaklanmakta; bu amaçla ihaleye çıkılamayacağı, sözleşme yapılamayacağı, ödemede bulunulamayacağı ve gelir elde edilemeyeceği açıkça belirtilmekte ve buna ilişkin yapılan sözleşmeler hükümsüz sayılmaktadır. Ayrıca, diğer Kanunların bu maddeye aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı kurala bağlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Personel İhtiyacı" başlıklı mülga 43. maddesi madde başlığı ile birlikte yeniden düzenlenerek kamu iktisadî teşebbüsleri, müessese ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç) ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların ana faaliyet alanlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alınması, rödovans sözleşmesi, kiralama sözleşmesi veya benzeri yollarla yüklenici veya alt yükleniciler aracılığıyla yürütülen işlerde çalışan taşeron işçilerinin, çalıştıkları KİT, müessese ve bağlı ortaklıkların sürekli işçi kadrolarına atanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 9- Teklifin 8. maddesiyle 3213 sayılı Maden Kanununun "Madenlerin işletmeye alınması" başlıklı (Mülga) 28. maddesi madde başlığı ile birlikte değiştirilmektedir. Değişiklikle maden işlerinde çalışmanın zorluğu, yıpratıcılığı ve insan sağlığını etkilemesi nedenleriyle IV. Grup maden çıkarılan işyerlerinden açık maden ocaklarında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarının asgari ücretin iki katından, kapalı maden ocaklarında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarının ise ikibuçuk katından az olmaması kurallaştırılmaktadır.

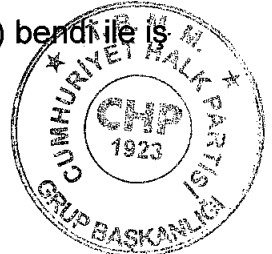
Madde 10-3213 sayılı Maden Kanununun 29 ncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkra ile kapalı maden ocaklarına çalışanların en az otuz gün geçirebilecekleri yaşam odaları kurulması zorunluluğu getirilmektedir.

Yaşam odalarının çalışanlara göre sayısının, kapasitesinin ve standartları ile içlerinde bulunması zorunlu yaşamsal malzeme ve teknik donanımların neler olacağı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının uygun görüşü üzerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmeliğinde gösterilmesi öngörülmektedir.

Madde 11- Teklif ile yeraltında fazla çalışma 4857 sayılı İş Kanununun 42 ve 43. maddelerindeki zorunlu hallerle sınırlandırılmakta ve zorunlu hallerde yapılacak fazla çalışmanın ücreti yeniden belirlenmektedir. 4857 sayılı Kanunda fazla çalışma ücreti tüm işlerde normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli artırılması suretiyle ödenmektedir. Teklif edilen değişiklikle, fazla çalışma süresinin tespitinde haftalık 36 saat yanında günlük 6 saat olağan çalışma süresi esas alınmış ve dolayısıyla haftalık 36 saati geçmemekle birlikte günlük 6 saati aşan çalışmalar da fazla çalışma kapsamına alınarak fazla çalışma ücretinin normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde yüzünden az olamayacağı kurala bağlanmıştır.

Madde 12- 4857 sayılı İş Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen cümle ile haftalık ve günlük çalışma süresine yeraltı işlerinde istisnai düzenleme getirilmektedir. Buna göre yeraltı işlerinde çalışma süresi, haftada otuzaltı ve günde altı saatten fazla olamayacak ve dolayısıyla yeraltı işlerinde günde altı ve haftada otuzaltı saat çalışan aynı işçilerin yerüstü işlerinde çalıştırılmalarının da önüne geçilecektir.

Madde 13- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortasında haklar" başlıklı 16. maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere eklenen (f) bendi ile iş

da, sürekli is
branına göre

hesaplanacağı; tam iş göremezlik durumunda sigortalıya 17. maddeye göre hesaplanan aylık kazancının %70'i oranında gelir bağlanacağı; sigortalı başka birinin sürekli bakımına muhtaç ise gelir bağlama oranının %100 olarak uygulanacağı kurallarına yer verilmiştir.

5510 sayılı Kanunun "Yaşlılık aylığının hesaplanması" başlıklı 29. maddesinin üçüncü fıkrasında, aylık bağlama oranının, sigortalının malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi geçen toplam prim ödeme gün sayısının her 360 gün için %2 olarak uygulanacağı ve aylık bağlama oranının %90'ı geçemeyeceği belirtilmiştir.

Buna göre yaşlılık aylığında aylık bağlama oranı en fazla %90 iken, beklenmeyen olağanüstü bir durum olan iş kazası ve meslek hastalığından dolayı tam iş göremez duruma düşmüş ve dolayısıyla iradesi dışında üretme gücünü tamamıyla kaybetmiş kişilerin tam iş göremezlik gelirinin aylık kazancının %70'i ile sınırlandırılması adil ve hakkaniyete uygun değildir.

Bu itibarla, yapılan değişiklikle tam iş göremezlik durumunda sigortalıya aylık kazancının %90'ı oranında gelir bağlanması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 4. maddesinde, görev malullüğü aylığının %25 artırılarak ödenmesi kurallaştırılmıştır. İş kazası ve meslek hastalığı sonucu başka birinin sürekli yardımına ihtiyaç duyan sigortalılar da malul sayılacağından bunların gelir bağlama oranının da aylık kazançlarının %100'ünden %120'ye çıkarılması adaletin ve hakkaniyetin gereğidir.

Madde 15- 5510 sayılı Kanunun 20. maddesinin yeniden düzenlenmesiyle yapılan değişikliklerle;

- İş kazası ve meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölen sigortalının hak sahiplerine bağlanacak gelirin, sigortalının aylık kazancının %70'inden %90'ına çıkarılması;

- İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla oranda kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerin, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı ise hak sahiplerine

bağlanacak gelir aylık kazancının %70'inden %90'ına; başka nedenlere bağlı ise aylık kazancının %70'inden %80'ine çıkarılması;

- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında istihdam edilen işçi ve memurlardan iş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölen veya meslekte kazanma gücünü kaybeden sigortalılar için en yüksek devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarı esas alınarak tazminat ödenmesi; bu tazminatın ölen sigortalının mirasçılarına miras hükümlerine göre en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) **80 katı** ($9500 \times 0,076998 = 731,48 \text{ TL} \times 80 \text{ katı} = \mathbf{58.518 \text{ TL}}$); meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla oranda kaybetmiş olup da hayatını başkasının yardım ve desteği olmadan sürdüremeyecek derecede malûl olanlara **100 katı** ($731,48 \times 80 = \mathbf{73.148 \text{ TL}}$), diğerlerine **50 katı** ($731,48 \times 50 = \mathbf{36.574 \text{ TL}}$); meslekte kazanma gücünü %50'nin altında kaybedenlere ise Sosyal Güvenlik Kurumunca derecesine göre 10 katı (7.314 TL) ila 45 katı (32.916 TL) aralığında belirlenecek tutarda ödenmesi; ödenen tazminattan damga vergisi hariç başka kesinti yapılmaması; ödenen tazminatın yarısının Hazine'den, diğer yarısının işverenden tahsil edilmesi; bu tazminatın mahkemelerce karar verilecek tazminatla ilişkilendirilmemesi; 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre tazminat ödenenlerin bu fıkra ile sağlanan haklardan yararlanamaması;

öngörülmektedir.

Madde 16- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28. maddesinin altıncı fıkrasında, Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalıların 55 yaşında emekli olabilmeleri öngörülmüştür.

Ancak, bu düzenleme Türkiye gerçekleri ile bağdaşmamaktadır.

Türkiye'de insan sağlığını tehdit eden işlerin başında yeraltı maden işleri gelmektedir. İş kazası riski bir yana, yeraltı maden işlerinde 10 yıldan fazla çalışanların maruz kaldıkları zehirli gaz, sis ve tozlar emekçilerin ciğerlerini mahvederek solunun sistemi kaynaklı meslek hastalıklarına yol açmakta ve yeraltı

maden işlerinde çalışanların ömürlerini ortalama yaşam süresinin gerisine çekmektedir.

Bu itibarla maddede yapılan değişiklikle en az 20 yıldan beri sigortalı olmak şartı korunurken, farklı olarak;

* 55 yaş şartının kaldırılması;

* 7200 gün prim ödeme şartının 4500 güne düşürülmesi;

* En az 20 yıl sigortalı çalışma şartının tamamının veya en az 10 yılının Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirilip 4500 günlük sigorta primin en az 2250 gününün Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olması;

* Ödenen sigorta primi üzerinden değil, 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığı bağlanması;

öngörülerek, maden işyerlerinin yeraltı işlerinde çalışan emekçilerin emekliliklerinin Türkiye gerçeklerine ve maden işlerinin özelliklerine göre "yaşam hakkı" önceliği gözetilerek düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 17- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 9. maddesinin beşinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı sayılanlara yaşlılık aylığının bağlanmasında istisnai düzenlemelere yer verilmiştir.

Fıkranın (a) bendine göre, en az 20 yıldan beri Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli çalışan ve bu işlerde en az 5000 gün prim ödeyen sigortalılara yazılı talepleri halinde yaş şartı aranmaksızın yaşlılık aylığı bağlanırken; (b) bendine göre ise en az 25 yıldan beri Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde, yeraltı münavebeli işlerinde çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün prim ödeyen sigortalılara da yaş şartı aranmaksızın 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığı bağlanmaktadır.

Fıkranın (a) ve (b) bentlerinin, 5510 sayılı Kanunun 28. maddesinin altıncı fıkrasında yapılması öngörülen değişikliklerle uyumlaştırılması için (a) ve (b) bentlerinin yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.

Fıkranın;

(a) bendinde yapılan değişiklikle, 506 sayılı Kanuna göre sigortalı olanlardan en az 20 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4500 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü,

(b) bendinde yapılan değişiklikle ise en az 25 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü,

Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olanlara, Kuruma yazılı olarak başvurmaları üzerine yaş şartı aranmaksızın 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığı bağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 18- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici 53. madde eklenerek 5510 sayılı Kanunun 20. maddesinde yapılması öngörülen değişikliklerle sağlanan emeklilik ve tazminat haklarının geçmişe yönelik uygulanması amaçlanmaktadır.

22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu 10.6.2003 tarih ve 25134 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 9.12.2003 tarihli ve 25311 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği ile 4 Aralık 1973 tarih ve 7/7583 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak, Anılan Yönetmeliği Danıştay 10. Dairesi 16.05.2006 tarihli ve E.2004/1942, K.2006/3007 sayılı kararıyla iptal etmiştir. Dolayısıyla, 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden itibaren Türkiye’de işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda mevzuat boşluğu doğmuş ve bu durum iş kazalarının asıl sebeplerinden biri olmuştur.

Bu itibarla, geçici 53. maddenin uygulaması 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden başlatılmış ve yaşlılık aylığı ve tazminattan kaynaklanan fark tutarlarının tamamının Hazineden karşılanması öngörülmüştür.

Madde 19- Teklifin 17. maddesiyle 15.5.1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun (Mülga) 34 üncü maddesi yeniden düzenlenerek, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ile orman sınırları dışına çıkarılan taşınmazların satış, kira, ecrimisil veya mülkiyetin gayri ayni hak tesisinden elde edilen gelirlerin yüzde yirmibeşi ile 4857 sayılı İş Kanununun 38 nci maddesine göre işçi ücretlerinden kesilen ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı adına Türkiye'de kurulu bulunan mevduat kabul etme yetkisine haiz bankalarda açılan hesaba yatırılan ücret kesme cezası paralarının yüzde ellisinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığında açılacak bütçe içi özel hesaba gelir kaydedilmesi; bu hesapta toplanan paralarla Çevre ve Şehircilik Bakanlığının mülkiyetini iş kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçılarına devretmek üzere diğer kanunlardaki sınırlamalarla bağlı olmaksızın sosyal konut yapması, yaptırması veya satın alması öngörülmektedir.

Madde 20- Teklifin 18. maddesiyle 7269 sayılı Kanuna eklenen geçici 24 üncü maddeyle ise mülkiyeti iş kazasında hayatını kaybedenlerin mirasçılarına devredilecek sosyal konut uygulamasının, iş kazası sonucu yaşamını 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girdiği 10.6.2003 tarihinden itibaren kaybeden kişilerin mirasçılarından başlatılması amaçlanmaktadır.

Madde 21- Yürürlük maddesidir.

Madde 22- Yürütme maddesidir.

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 5. maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunun 36 ncı maddesinde tesis edilen hizmet sınıflarına dahil personelin görev alanına giren veya bu personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, hizmet satın alınması yoluyla gördürülemez; yüklenici veya alt yükleniciler eliyle yürütülmesi amacıyla ihaleye çıkılamaz, bu amaçla sözleşme yapılamaz, her ne surette olursa olsun ödemede bulunulamaz.

Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 2- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. maddesinin “III - SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI.” bölümüne 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanunun 11. maddesiyle eklenen paragraf ile “VIII - YARDIMCI HİZMETLER SINIFI.” bölümüne 28.3.1998 tarihli ve 318 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1. maddesiyle eklenen ikinci fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 50. maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

“10/6/2003 tarihinden itibaren iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin eş ve çocuklarından bir tanesi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi bu Kanunun 41 inci maddesindeki öğrenim şartı ile 48 inci maddesindeki genel ve özel şartları taşımaları kaydıyla sınav şartı aranmaksızın bu Kanunun 36 ncı maddesindeki hizmet sınıflarına öğrenim durumlarına göre yerleştirilirler. Bu Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlara yerleştirme işlemi isteklilerin başvurusu üzerine yılda bir kez Devlet Personel Başkanlığı tarafından yapılır.”

MADDE 4- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici 42. madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 42- Bu Kanunun kapsamında olan genel bütçeye dahil kamu idareleri, özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları, düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri (köylere hizmet götürme birlikleri hariç), müessese, işletme (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve bağlı kuruluşlarında, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıklarında, özel kanunlarla kurulan kuruluş ve teşekküller ile hizmetlerini genel bütçenin transfer tertiplerinden yardım alarak yürüten kamu kurum ve kuruluşlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alınması suretiyle yürütülen (personel taşıma işleri hariç) işlerde; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihin 90 gün öncesine kadar 2014 yılında fiilen en az 90 gün çalışanlardan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içinde çalıştıkları kurumlara yazılı olarak başvuranlar; Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları ile eğitim durumları ve hizmet sözleşmelerindeki pozisyonları esas alınarak, bu Kanunun 36. maddesindeki Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri ile Yardımcı Hizmetler Sınıfına, bunlardan belediye zabıtası, itfaiye eri ve bunların yardımcıları olarak çalışanlar ise Genel İdare Hizmetleri sınıfına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ve kadro şartı aranmaksızın atanırlar.

Bunların eğitim durumları itibariyle atanabilecekleri memuriyete giriş derece ve kademelerine, bu Kanuna tabi kurum ve kuruluşlarda hizmet alımı suretiyle geçirdikleri sürenin her yılı bir kademe ve her üç yılı bir derece sayılmak ve yükselebilecekleri derece ve kademeleri geçmemek suretiyle eklenerek intibakları yapılır.

Bunların atandıkları tarihten itibaren maaşları, intibaklarının yapıldığı derece ve kademe üzerinden ödenir ve hizmet alımı suretiyle geçirdikleri sürelerle ilişkin olarak fark ödemesi yapılmaz.

Ataması yapılanların kadrolarına ilişkin bilgiler kurumlarınca 90 gün içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümüne kurumlar itibariyle eklenir.”

MADDE 5- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici 43. madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 43- Bu Kanunun kapsamında olan genel bütçeye dahil kamu idareleri, özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları, düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri (köylere hizmet götürme birlikleri hariç), müessese, işletme (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve bağlı kuruluşlarında, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıklarında, özel kanunlarla kurulan kuruluş ve teşekküller ile hizmetlerini genel bütçenin transfer tertiplerinden yardım alarak yürüten kamu kurum ve kuruluşlarında, 2013 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay veya daha fazla süreyle çalışan ya da 2012 veya 2013 yıllarında aynı şartlarda çalışıp da askerlik, doğum veya sağlık kurulu raporuyla belgelendirilen sağlık sorunları nedeniyle iş sözleşmeleri askıda kalanlar dahil geçici işçilerden; şantiye, atölye, tesis, park, bahçe, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde işçiler eliyle gördürülmesi gereken işlerde fiilen çalışanlar, bu Kanunun 4 üncü maddesinin (D) fıkrası uyarınca sürekli işçi kadrolarına; kapsama dahil kamu kurum ve kuruluşlarında fiilen genel idare esaslarına göre asli ve sürekli kamu hizmetlerinin yürütülmesinde çalışanlar ise bu Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrası uyarınca memur kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ve kadro şartı aranmaksızın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içinde atanırlar.

Sürekli işçi kadrolarına atanana toplu iş sözleşmesi yapılıncaya kadar, mevcut ücretlerine 2014 yılı ve sonraki yıllarda toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışı uygulanır.

Memur kadrolarına atanacaklardan fiilen yönetim, icra, büro ve benzeri işleri yapanlar, Bu Kanunun 36 ncı maddesindeki Genel İdare Hizmetleri Sınıfına, fiilen her türlü yazı ve dosya dağıtma ve toplama, müracaat sahiplerini karşılama ve yol

gösterme, hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işleri ile tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapan veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi ana hizmetlere yardımcı mahiyetteki görevler ile kurumun özel bünyesine göre bu ve benzeri mahiyette işleri yapanlar Yardımcı Hizmetler Sınıfına; en az lise derecesinde mesleki teknik okullardan mezun olanlar, mesleki unvanlarıyla Teknik Hizmetler Sınıfına atanırlar.

Memur kadrolarına atananların eğitim durumları itibariyle, atanabilecekleri memuriyete giriş derece ve kademelerine, bu Kanuna tabi kurum ve kuruluşlarda geçici işçi pozisyonlarında geçirdikleri sürenin her yılı bir kademe ve her üç yılı bir derece sayılmak ve yükselebilecekleri derece ve kademeleri geçmemek suretiyle eklenerek intibakları yapılır. Bunların atandıkları tarihten itibaren maaşları, intibaklarının yapıldığı derece ve kademe üzerinden ödenir ve geçici işçi statüsünde geçirdikleri sürelerle ilişkin olarak fark ödemesi yapılmaz.

Sürekli işçi veya memur kadrolarına atanacaklar için öncelikle ilgili idare, kurum ve kuruluşların mevcut boş işçi veya memur kadroları kullanılır. Sürekli işçi kadrolarının yetmemesi halinde ataması yapılan kadrolara ilişkin bilgiler 90 gün içinde Maliye Bakanlığına bildirilerek ilgili mevzuat hükümlerine göre sürekli işçi kadroları vize edilir; memur kadrolarının yetmemesi halinde ataması yapılan kadrolara ilişkin bilgiler ilgili idare, kurum veya kuruluşlarca 90 gün içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili bölümüne kurumlar itibariyle eklenir.

Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkacak sorunları çözmeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.”

MADDE 6- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki geçici 44. madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 44- Bu Kanunun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü, 10/6/2003 tarihinden itibaren iş kazası veya meslek hastalığı sonucu hayatını kaybedenlerin eş ve çocuklarından biri, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden biri için de uygulanır.

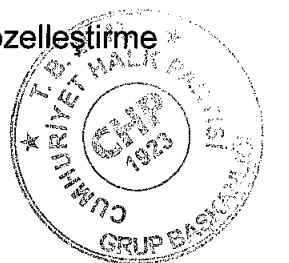
MADDE 7- 8.6.1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İstihdam Şekilleri" başlıklı mülga 42. maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Madde 42- Kamu iktisadî teşebbüsleri, müessese ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç) ile 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların; ana faaliyet alanına giren işleri, rödovans sözleşmesi, kiralama sözleşmesi, hizmet satın alınması ve benzeri yollarla yüklenici veya alt yükleniciler eliyle yürütülemez; bu amaçla ihaleye çıkılamaz, sözleşme yapılamaz, ödemede bulunulamaz, gelir elde edilemez. Buna ilişkin olarak yapılan sözleşmeler hükümsüzdür. Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz."

MADDE 8- 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Personel İhtiyacı" başlıklı mülga 43. maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"İşçi İhtiyacının Karşlanması

Madde 43- Kamu İktisadî Teşebbüsleri, müessese ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç) ile 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların ana faaliyet alanlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu veya diğer mevzuat hükümlerine göre hizmet satın alınması, rödovans sözleşmesi, kiralama sözleşmesi veya benzeri yollarla yüklenici veya alt yükleniciler aracılığıyla yürütülen işlerde; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihin 90 gün öncesine kadar 2014 yılında fiilen en az 90 gün çalışanlardan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içinde çalıştıkları kurumlara yazılı olarak başvuranlar; Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları ile pozisyonları esas alınarak ilgili Kamu İktisadi Teşebbüsü, müessese ve bağlı ortaklıklarının veya özelleştirme

kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların sürekli işçi kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanırlar.

Sürekli işçi kadrolarına atanacak işçiler için öncelikli olarak ilgili Kamu İktisadi Teşebbüsü, müessese ve bağlı ortaklıklarının veya özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların mevcut boş sürekli işçi kadroları kullanılır. Sürekli işçi kadrolarının yeterli olmaması hâlinde, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bunlar için sürekli işçi kadroları vize edilir.

Sürekli işçi kadrolarına atanarlara toplu iş sözleşmesi yapıncaya kadar, mevcut ücretlerine 2014 yılı ve sonraki yıllarda toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışı uygulanır.”

MADDE 9- 4.6.1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun “Madenlerin işletmeye alınması” başlıklı (Mülga) 28. Maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“IV. Grup madenlerde çalışan işçilere ödenecek en az ücret

Madde 28- Bu Kanunun 2. maddesinde sayılan IV. Grup maden çıkarılan işyerlerinden açık maden ocaklarında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesi uyarınca belirlenen asgari ücretin iki katından, kapalı maden ocaklarında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı ise ikibuçuk katından az olamaz.

MADDE 10- 4.6.1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 29 ncu maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki ikinci fıkra eklenmiş ve fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Kapalı maden ocaklarında, çalışanların en az otuz gün geçirilebilecekleri yaşam odaları kurulması zorunludur. Yaşam odalarının çalışanlara göre sayı, kapasite ve standartları ile içlerinde bulunması zorunlu yaşamsal malzeme ve teknik

donanımlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının uygun görüşü alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmeliğinde gösterilir.”

MADDE 11- 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 41. maddesine sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunun 42 inci ve 43 üncü maddelerinde sayılan haller dışında yer altında çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılamaz.

Yer altında çalışan işçilere, bu Kanunun 42 inci ve 43 üncü maddelerinde sayılan hallerde günlük altı ve haftalık otuzaltı saati aşan çalışma süresinin her bir saati için ödenecek fazla çalışma ücreti, normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde yüzden az olmamak üzere artırılması suretiyle ödenir.”

MADDE 12- 4857 sayılı İş Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yeraltı işlerinde çalışma süresi, haftada en çok otuz altı saat olup, günlük altı saati geçemez.”

MADDE 13- 31.5.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 16. maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (f) bendi eklenmiştir.

“f) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen veya meslekte kazanma gücünü kaybeden sigortalı için tazminat ödenmesi.”

MADDE 14- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 19. maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesindeki “%70’i” ibaresi “%90’ı” şeklinde, üçüncü cümlesindeki “%100” ibaresi, “%120’si” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 20. maddesi madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hak sahiplerine gelir bağlanması, evlenme ve cenaze ödenekleri ile tazminat ödenmesi

MADDE 20- İş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölen sigortalının hak sahiplerine, 17 nci madde gereğince tespit edilecek aylık kazancının %90'ı, 55 inci maddenin ikinci fıkrasına göre güncellenerek 34 üncü madde hükümlerine göre gelir olarak bağlanır.

İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla oranda kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerin, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı ise birinci fıkraya göre belirlenen tutar, bağlı değil ise 17 nci madde gereğince tespit edilecek aylık kazancının %80'i, 34 üncü madde hükümlerine göre hak sahiplerine gelir olarak bağlanır.

İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 oranının altında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerin, ölümün iş kazası veya meslek hastalığına bağlı olmaması halinde sigortalının almakta olduğu sürekli iş göremezlik geliri, 34 üncü madde hükümlerine göre hak sahiplerine gelir olarak bağlanır.

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanların hak sahiplerine gelir bağlanabilmesi için, kendi sigortalılığından dolayı, genel sağlık sigortası dahil prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması zorunludur.

Gelirin başlangıcı, kesilmesi ve yeniden bağlanmasında 34 üncü ve 35 inci maddeler uygulanır.

37 nci madde hükümlerine göre hak sahiplerine cenaze ve evlenme ödeneği verilir.

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında olanlardan iş kazası veya meslek hastalığına bağlı nedenlerden dolayı ölen veya meslekte

kazanma gücünü kaybeden sigortalılar için en yüksek devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarı esas alınarak;

- a) Ölen sigortalının mirasçılarına miras hükümlerine göre 80 katı,
- b) Meslekte kazanma gücünü %50 veya daha fazla oranda kaybedenlerden hayatını başkasının yardım ve desteği olmadan sürdüremeyecek derecede malûl olanlara 100 katı, diğerlerine 50 katı,
- c) Meslekte kazanma gücünü %50'nin altında kaybedenlere Sosyal Güvenlik Kurumunca derecesine göre 10 katı ila 45 katı aralığında belirlenecek tutarda,

tazminat ödenir ve tazminat damga vergisi hariç herhangi bir kesintiye tabi tutulmaz. Bu tazminatın yarısı Kurumca Hazine'den diğer yarısı ise işverenden tahsil edilir ve mahkemelerce hükmedilecek tazminat tutarıyla ilişkilendirilemez. 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında olanlar bu fıkra ile sağlanan haklardan yararlanamaz.

MADDE 16- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28. maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“En az 20 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun tamamını veya en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4500 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olanlar, ikinci fıkranın (a) bendindeki yaş şartı aranmaksızın 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığına hak kazanırlar.”

MADDE 17- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 9. maddesinin beşinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) En az 20 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya

münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4500 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olanlara, yazılı talepleri halinde 28 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığı bağlanır.”

“b) En az 25 yıldan beri sigortalı olarak çalışan ve bunun en az 10 yılını Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli veya münavebeli çalışmakla geçirip, adlarına bildirilerek ödenen en az 4000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin en az 2250 günü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerine ait olanlara da 28 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın 8100 prim ödeme günü üzerinden yaşlılık aylığı bağlanır.”

MADDE 18- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici 53. madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- Bu Kanunun 20. maddesi hükümleri, hak sahiplerinin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı olarak başvurmaları halinde 10/6/2003 tarihinden itibaren uygulanır. Bu maddenin uygulanmasında işverenlerden tahsil edilecek tutarlar da Hazineden karşılanır.”

MADDE 19- 15.5.1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun (Mülga) 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Madde 34- Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar ile orman sınırları dışına çıkarılan taşınmazların satış, kira, ecrimisil veya mülkiyetin gayri ayni hak tesisinden elde edilen gelirlerin yüzde yirmibeşi ile 4857 sayılı İş Kanununun 38 nci maddesine göre işçi ücretlerinden kesilen ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı adına Türkiye’de kurulu bulunan mevduat kabul etme yetkisine haiz bankalarda açılan hesaba yatırılan ücret kesme

cezası paralarının yüzde ellisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığında açılacak bütçe içi özel hesaba gelir kaydedilir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bu hesapta toplanan gelirlerle mülkiyeti iş kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçılarına devredilmek üzere diğer kanunlardaki sınırlamalarla bağlı olmaksızın sosyal konut yapar, yaptırır veya satın alır.

MADDE 20- 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna aşağıdaki geçici 24 üncü madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 24- Bu Kanunun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası, 10/6/2003 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar iş kazasında hayatını kaybeden kişilerin mirasçıları hakkında da uygulanır.

MADDE 21- Bu Kanunun 9 ncu maddesi yayımı tarihinden bir yıl sonra, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 22- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

